

ยุทธศาสตร์ความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจของ สปป. กัมพูชา
ระหว่างปี 2556-2560

(Country Strategy: Kingdom of Cambodia 2013-2017)

สำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (องค์การมหาชน)

เดือนกรกฎาคม 2555

สารบัญ

	หน้า
1. ข้อมูลทั่วไปของกัมพูชา	1
1.1 ลักษณะทางภูมิศาสตร์	1
1.2 การเมืองการปกครอง	2
2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศของกัมพูชา	2
2.1 ภาพรวมการพัฒนาของกัมพูชา	3
2.2 เป้าหมายภายใต้แผนพัฒนายุทธศาสตร์แห่งชาติ	3
2.3 แนวโน้มสถานะทางเศรษฐกิจของกัมพูชา	5
2.4 ความช่วยเหลือจากต่างประเทศของกัมพูชา	6
3. ยุทธศาสตร์ความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านของไทย	10
3.1 ยุทธศาสตร์ความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน	10
3.2 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559)	11
4. ยุทธศาสตร์ความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจของ สปป. กัมพูชา	11
4.1 แนวทางการพัฒนาและความต้องการของกัมพูชา	11
4.2 ผลการประเมินโครงการของ สปป. ที่ให้ความช่วยเหลือกับกัมพูชา	12
4.3 ยุทธศาสตร์ความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจของ สปป. กัมพูชา ระหว่างปี 2556-2560	13
4.4 การติดตามประเมินผลการดำเนินงาน	22

ยุทธศาสตร์ความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจของ สปป. กัมพูชาอาณาจักรกัมพูชา ระหว่างปี 2556-2560

(Country Strategy: Kingdom of Cambodia 2013-2017)

1. ข้อมูลทั่วไปของกัมพูชา

1.1 ลักษณะทางภูมิศาสตร์

(1) ที่ตั้ง กัมพูชาตั้งอยู่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

(2) พื้นที่ กัมพูชามีขนาด กว้าง 500 กิโลเมตร ยาว 450 กิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งหมด

181,035 ตารางกิโลเมตร หรือมีขนาดประมาณ 1 ใน 3 ของประเทศไทย ประกอบด้วย ส่วนที่เป็นผืนดิน 176,515 ตารางกิโลเมตร และผืนน้ำ 4,520 ตารางกิโลเมตร มีพื้นที่ติดชายฝั่งทะเลยาว 443 กิโลเมตร เส้นเขตแดนเส้นเขตแดน โดยรอบประเทศยาว 2,000 กิโลเมตร

(3) อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ	ติดกับไทย
ทิศใต้	ติดกับอ่าวไทย
ทิศตะวันออก	ติดกับเวียดนาม
ทิศตะวันตก	ติดกับไทย

(4) เขตแดนไทย-กัมพูชา กัมพูชามีเส้นเขตแดนติดต่อกับประเทศไทย ยาวประมาณ 798 กิโลเมตร ประกอบด้วย ทิศเหนือ ติดต่อกับจังหวัดอุบลราชธานี ศรีสะเกษ สุรินทร์ และบุรีรัมย์ ทิศตะวันตก ติดต่อกับจังหวัดสระแก้ว จันทบุรี และตราด

(5) ทรัพยากรทางธรรมชาติ อัญมณี เหล็ก ฟอสเฟต บ็อกไซต์ ชิลิกอน ถ่านหิน เมงกานีส น้ำมัน แก๊ส ไม้สัก สัตว์น้ำบริเวณรอบทะเลสาบเขมร (Tonle Sap) เป็นแหล่งประมงน้ำจืดที่สำคัญที่สุดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ป่าไม้บริเวณเขตภูเขาทางภาคเหนือ โดยล่องมาตามแม่น้ำโขง กัมพูชาเป็นประเทศที่มีป่าไม้อุดมสมบูรณ์มากที่สุดหากเปรียบเทียบกับประเทศเพื่อนบ้าน

1.2 การเมืองการปกครอง

(1) ระบอบการปกครอง

กัมพูชามีระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย โดยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ทั้งนี้ นับจากการเลือกตั้งทั่วไปภายใต้รัฐธรรมนูญฉบับปี 2536 การเมืองของกัมพูชามีพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง โดยระบอบประชาธิปไตยของกัมพูชาในปัจจุบันมีความก้าวหน้าและหยั่งรากลึกกลงในสังคมของกัมพูชา อย่างค่อยเป็นค่อยไป ฝ่ายต่างๆ มีอิสระในการแสดงความเห็นและดำเนินกิจกรรมทางการเมืองมากขึ้น ประชาชนมีความกระตือรือร้นในการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น

(2) การแบ่งเขตการปกครอง

กัมพูชาแบ่งเขตการปกครองเป็น 20 จังหวัด ประกอบด้วย กระเจะ เกาะกง กันดาล กัมปงจาม กัมปงชนัง กัมปงธม กัมปงสะปือ กัมปอต ตาแก้ว รตนคีรี พระวิหาร พระตะบอง โพธิ์สัต บันเตียเมียนเจย เปเรยแวง มณฑลคีรี สตึงตรง สวายเรียง เสียมราฐ และอุดรมิซย โดยแต่ละจังหวัดแบ่ง การปกครองเป็นอำเภอ (Srok) และตำบล (Khum) นอกจากนี้ มีเขตการปกครองพิเศษเรียกว่า กรุง (Municipalities) อีก 4 กรุง ได้แก่ กรุงพนมเปญ กรุงสีหนุวิลล์ (กัมปงโสม) กรุงแถบ และกรุงไพลิน

2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศของกัมพูชา

กัมพูชาเป็นประเทศกำลังพัฒนาซึ่งเป็นที่สนใจจากนักลงทุนต่างชาติเป็นอย่างมากประเทศหนึ่งในแถบอาเซียน ทั้งนี้ ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการที่รัฐบาลกัมพูชามีนโยบายสนับสนุนให้นักลงทุนต่างชาติ เข้ามาลงทุนเพิ่มมากขึ้นเพื่อก่อให้เกิดการสร้างงานและสร้างรายได้ให้กับประชาชน รวมทั้งการขยายตัว ทางเศรษฐกิจโดยมีการปรับเปลี่ยนกฎระเบียบต่างๆ ให้เอื้อต่อการเข้ามาลงทุนของต่างชาติมากขึ้น ประกอบกับประเทศกัมพูชาเป็นประเทศที่มีทรัพยากรที่อุดมสมบูรณ์ และมีที่ดินว่างเปล่าเป็นจำนวนมาก เหมาะสมสำหรับนำมาใช้ทำการเกษตรและอุตสาหกรรม

2.1 ภาพรวมการพัฒนาของกัมพูชา

กัมพูชาได้ดำเนินการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนายุทธศาสตร์แห่งชาติ (National Strategic Development Plan: NSDP) ช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2549-2553 ยุทธศาสตร์ลดความยากจนแห่งชาติ (National Poverty Reduction Strategy: NPRS) รวมทั้งเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษของสหประชาชาติ (Cambodia's Millennium Development Goals: CMDGs) นอกจากนี้ ยังได้ดำเนินยุทธศาสตร์สี่เหลี่ยม (จัตุโกณ) เพื่อการเจริญเติบโต การจ้างงาน ความเสมอภาคและประสิทธิภาพในกัมพูชา (“Rectangular Strategy” for Growth, Employment, Equity and Efficiency in Cambodia) โดยมีจุดมุ่งหมายให้กัมพูชา ก้าวเดินไปสู่การพัฒนาและความเจริญก้าวหน้าที่ยั่งยืน

จากการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ที่กล่าวข้างต้น นับได้ว่า กัมพูชาประสบความสำเร็จในการพัฒนาประเทศ โดยมีการเติบโตทางเศรษฐกิจ เกิดความเท่าเทียมในเรื่องการจ้างงาน และความเป็นธรรมในสังคม สรุปได้ดังนี้

- (1) การขยายตัวทางเศรษฐกิจเฉลี่ยร้อยละ 10.26 ต่อปี
- (2) ภาคการผลิตมีอัตราการเติบโตที่สูง โดยเฉพาะภาคการเกษตรและภาคบริการ โดย
 - ภาคการเกษตรขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 10.26 ต่อปี
 - ภาคบริการขยายตัวร้อยละ 12 ต่อปี
 - ภาคอุตสาหกรรมขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 6.2 ต่อปี

ทั้งนี้ ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการเกิดสันติภาพอย่างชัดเจนในกัมพูชา และระบบการเมืองมีเสถียรภาพ

กัมพูชามีการเติบโตอย่างมาก แต่ความยากจนยังคงมีมากในพื้นที่ชนบทครอบคลุมมากถึงร้อยละ 90 ของประเทศ ดังนั้น จึงควรใช้ประโยชน์จากการเข้าร่วมเป็นสมาชิกในองค์กรสหประชาชาติ ซึ่งมีเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (Millennium Development Goals-MDGs) เพื่อการพัฒนาประเทศ โดยมีเป้าหมายในการขจัดความยากจน รวมถึงสนับสนุนทางด้านการลงทุนในประเทศ การพัฒนาด้านสาธารณสุขและบริการด้านสังคม เพื่อก้าวเดินไปสู่การพัฒนาและความเจริญก้าวหน้า ที่มั่นคงและยั่งยืน โดยเร่งดำเนินการพัฒนาด้านสังคมให้เป็นไปตามเป้าหมาย ได้แก่ การลดความยากจน การลดอัตราการติดต่อกับโรคภัยต่างๆ เช่น มาเลเรีย และวัณโรค รวมทั้งการขยายบริการน้ำประปา การจัดการศึกษา ซึ่งประเทศกัมพูชาจำเป็นต้องเร่งแก้ไขปัญหาล่าช้าโดยด่วนเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายการพัฒนาในปี 2558

2.2 เป้าหมายภายใต้แผนพัฒนายุทธศาสตร์แห่งชาติ

ปัจจุบันประเทศกัมพูชาอยู่ระหว่างดำเนินการตามแผนพัฒนายุทธศาสตร์แห่งชาติ (National Strategic Development Plan-NSDP) พ.ศ. 2552-2556 ซึ่งยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ มุ่งเน้นการพัฒนา 4 ด้าน สรุปได้ดังนี้

(1) ยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างสันติภาพ เสถียรภาพทางการเมือง ระเบียบความมั่นคงและสังคม ต่อต้านการคอร์รัปชัน การปฏิรูประบบกฎหมายและศาล การปฏิรูปการบริหารภาครัฐ ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตในภาคเกษตรและการกระจายการผลิตมากขึ้น รวมทั้งการปฏิรูปที่ดินและป่า

(2) ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาประเทศในแง่การบูรณาการกัมพูชาเข้ากับภูมิภาคและโลก พื้นที่และก่อสร้างทางด้านกายภาพหรือโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ เช่น การคมนาคม การจัดการน้ำ การพัฒนาภาคพลังงาน และการพัฒนาเทคโนโลยีสื่อสาร

(3) ยุทธศาสตร์ที่ 3 การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศของภาคเอกชน โดยให้ความสำคัญต่อการเพิ่มความแข็งแกร่งของภาคเอกชนและดึงดูดการลงทุนในกัมพูชา

(4) ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างสภาพแวดล้อมที่อำนวยความสะดวกเศรษฐกิจมหภาคและทางการเงิน โดยมุ่งเน้นที่การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นสำคัญ

เป้าหมายใหญ่ :

- ขยายตัวทางเศรษฐกิจในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 4.8 ต่อปี
- รายได้ต่อหัวของประชากร 854 เหรียญสหรัฐต่อคนต่อปี
- บรรลุเป้าหมาย MDG (Millennium Development Goal)
(Achieving the Millennium Development Goal: MDG in 2015)
- มุ่งการสร้างสันติภาพ เสถียรภาพทางการเมือง พัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน และจัดความยากจน

เศรษฐกิจมหภาค :

- ขยายตัวทางเศรษฐกิจเฉลี่ยร้อยละ 4.8 ต่อปี โดยภาคเกษตรเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.8 ต่อปี และมีสัดส่วนร้อยละ 27 ของ GDP ภาคอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.1 ต่อปี และมีสัดส่วนร้อยละ 35 ของ GDP ภาคบริการเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.5 ต่อปี และมีสัดส่วนร้อยละ 38 ของ GDP
- รายได้ต่อหัวของประชากร 854 เหรียญสหรัฐต่อคนต่อปี
- การลงทุนภาครัฐเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.8 และการลงทุนเอกชนเพิ่มขึ้นร้อยละ 17.2 ของ GDP การส่งออกร้อยละ 39.44 ของ GDP และการนำเข้าร้อยละ 54 ของ GDP

เศรษฐกิจจุลภาค :

- เพิ่มผลผลิตด้านการเกษตรกรรมเฉลี่ยร้อยละ 4.2 ต่อปี โดยเพิ่มผลผลิตข้าวเฉลี่ยร้อยละ 7.55 ล้านตันต่อปี
- ภาคปศุสัตว์ขยายตัวร้อยละ 4-5 ต่อปี
- ขยายไฟฟ้าให้ครอบคลุมพื้นที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 4 ของครัวเรือนทั้งหมด และน้ำประปาให้ครอบคลุมเพิ่มร้อยละ 4 ของประชากรในเขตเมือง
- ผลิตแร่ธาตุที่สำคัญเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.4 ต่อปี อาทิ ถ่านหิน เหล็ก แมงกานีส
- การบริการด้านการคมนาคมขยายตัวร้อยละ 6 ต่อปี

การพัฒนาสังคม :

- รักษาเขตพื้นที่ป่าไว้ที่ร้อยละ 58 ของพื้นที่ทั้งหมด

และสิ่งแวดล้อม

- ลดอัตราความยากจนให้ต่ำกว่าร้อยละ 19.5 ของประชากร
- เพิ่มสัดส่วนการเข้าเรียนในระดับประถมเป็นร้อยละ 100 และระดับมัธยมศึกษาร้อยละ 100
- ประชากรร้อยละ 50 เข้าถึงน้ำสะอาด และร้อยละ 33 มีส่วนใช้
- ลดจำนวนแรงงานอายุต่ำกว่าเกณฑ์ (5-17 ปี) เหลือร้อยละ 8

2.3 แนวโน้มสถานะทางเศรษฐกิจของกัมพูชา

กัมพูชามีพัฒนาการเชิงบวก เป็นไปตามเป้าหมายของแผนพัฒนายุทธศาสตร์แห่งชาติ พ.ศ. 2552-2556 กัมพูชาประสบความสำเร็จในการพัฒนา ทั้งนี้ เนื่องจากเกิดสันติภาพอย่างชัดเจน ในกัมพูชา และระบบการเมืองมีเสถียรภาพ ส่งผลให้อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศอยู่ในระดับสูงอย่างต่อเนื่อง แม้ว่ากัมพูชาจะได้รับผลกระทบจากวิกฤตการเงินโลกในช่วงที่ผ่านมา แต่เศรษฐกิจของกัมพูชาในช่วงปี 2549-2554 ยังคงมีอัตราการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยร้อยละ 6.9 โดยมีการขยายตัวด้านการท่องเที่ยวมากที่สุด

กัมพูชาให้ความสำคัญกับบรรลุเป้าหมายแห่งสหัสวรรษ (MDG) ภายในปี 2558 รวมทั้ง มีนโยบายดำเนินความร่วมมือกับประชาคมระหว่างประเทศ รวมถึงอาเซียน เพื่อส่งเสริมการลงทุน การค้า และการท่องเที่ยว บนพื้นฐานของผลประโยชน์ร่วมกัน ทั้งนี้ กัมพูชาต้องการกระตุ้นการเติบโต ทางด้านเศรษฐกิจด้วยการส่งออก ทั้งสินค้าและการบริการเพื่อการสร้างงาน และลดความยากจน พร้อมทั้งกระจายการเติบโตไปยังแหล่งอื่นๆ ปรับปรุงภาคเอกชนในฐานะผู้ให้บริการภาครัฐ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อภาคเศรษฐกิจของประเทศกัมพูชามากที่สุด

นอกจากนี้ ประเทศกัมพูชายังได้มีแผนพัฒนาระบบ โครงข่ายคมนาคมทั่วประเทศ เพื่อวัตถุประสงค์

1) ด้านเศรษฐกิจ เพื่อบริหารจัดการระบบการติดต่อค้าขาย การขนส่งสินค้า การเดินทางสัญจร ของประชาชนและนักท่องเที่ยว

2) ด้านการเมือง ศูนย์อำนาจการปกครองของรัฐบาลกลางที่กรุงพนมเปญ

ทั้งนี้ การเติบโตทางด้านการเศรษฐกิจและภาคอุตสาหกรรมในอนาคตของกัมพูชา มีแนวโน้มที่ดี โดยรายได้ในส่วนของการอุตสาหกรรมเติบโตอย่างรวดเร็ว อาทิ เหมืองแร่ ภาคการผลิตด้านอุตสาหกรรม ไฟฟ้า ประปา และการก่อสร้าง โดยอุตสาหกรรมหลักของกัมพูชา มีหลายประเภท อาทิ อุตสาหกรรม อาหาร ยาสูบ สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม อุตสาหกรรมป่าไม้และกระดาษ อย่างไรก็ตาม ภาคการเกษตรยัง นับเป็นแหล่งรายได้หลักของกัมพูชา โดยเฉพาะการเพาะปลูก ข้าว ข้าวโพด ยางพารา และอ้อย เป็นต้น

รัฐบาลกัมพูชา มีปัจจัยสนับสนุนนักลงทุนต่างชาติ ดังต่อไปนี้

1. มีการออกกฎหมายส่งเสริมการลงทุนที่ให้สิทธิประโยชน์ด้านการลงทุนและความ มั่นคงแก่นักลงทุนที่จะถือครองสิทธิในทรัพย์สินต่างๆ ทั้งสิทธิประโยชน์ทางด้านภาษี สิทธิทางด้าน การถือครองที่ดิน และการอนุญาตให้นักลงทุนโอนเงินตราต่างประเทศได้อย่างเสรี

2. รัฐบาลกัมพูชาพยายามส่งเสริมให้นักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุนในประเทศได้ค่อนข้าง เสรี อาทิ การพัฒนาถนน และการลงทุนในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

3. ด้านแรงงานกัมพูชา ถึงแม้ว่ายังมีความชำนาญไม่มาก แต่ด้วยอัตราแรงงานที่ค่อนข้างต่ำ จึงทำให้นักลงทุนต่างชาติสนใจที่จะเข้าไปลงทุนในกัมพูชาเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะด้านอุตสาหกรรม สิ่งทอ การปลูกและผลิตยางพารา

4. กัมพูชาอยู่ระหว่างการพัฒนาโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในประเทศเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะการพัฒนา ระบบคมนาคมขนส่ง และระบบโลจิสติกส์ให้เอื้อประโยชน์ต่อนักลงทุนในการเข้าไปประกอบธุรกิจ ในกัมพูชามากขึ้น

5. กัมพูชามีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ ทั้งป่าไม้ ประมง แหล่งน้ำ และแร่ธาตุต่างๆ รวมถึงน้ำมันและแก๊สธรรมชาติ

2.4 ความช่วยเหลือจากต่างประเทศของกัมพูชา

กัมพูชาได้รับความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมจากต่างประเทศ ทั้งจากรัฐบาลประเทศต่างๆ และองค์กรระหว่างประเทศ โดยมีเป้าหมายเพื่อยกระดับมาตรฐานชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนกัมพูชา ทั้งนี้ องค์กรและประเทศที่มีบทบาทสำคัญในการให้ความช่วยเหลือแก่กัมพูชาในปัจจุบัน สามารถสรุปได้ดังนี้

(1) World Bank

ธนาคารโลก หรือ World Bank เป็นองค์กรระหว่างประเทศที่ให้ความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาประเทศสมาชิก โดยการให้เงินกู้ยืม การให้คำปรึกษาในการพัฒนาประเทศ การกระตุ้นและส่งเสริมการลงทุนระหว่างประเทศ โดยมีเป้าหมายเพื่อลดความยากจน ส่งเสริมให้เกิดการเติบโตทางเศรษฐกิจ และยกมาตรฐานการครองชีพของประเทศสมาชิกให้สูงขึ้น

การให้ความช่วยเหลือของธนาคาร โลกต่อกัมพูชาเน้นการให้ความช่วยเหลือแบบให้เปล่าและเงินกู้ โดยมีเป้าหมายในการช่วยเหลือแก้ปัญหาภาครัฐ จัดความยากจน รวมถึงสนับสนุนทางการเงินในประเทศ ทั้งนี้ โครงการให้ความช่วยเหลือส่วนใหญ่เป็นทางด้านสาธารณสุขและบริการสังคม นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญในการส่งเสริมระบบธรรมาภิบาล การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และการพัฒนาชนบท โดยในช่วงปี 2549-2553 กัมพูชาได้รับความช่วยเหลือจากธนาคาร โลกรวมประมาณ 300 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ปี	2549	2550	2551	2552	2553
มูลค่า (ล้านเหรียญสหรัฐ)	24.5	47.5	44.0	60.4	122.7

ที่มา : Cambodia Aid Effectiveness Report 2010

หมายเหตุ : มูลค่าการให้ความช่วยเหลือ เป็นยอดการเบิกจ่ายในแต่ละปี

(2) ADB

ธนาคารพัฒนาเอเชีย หรือ Asian Development Bank (ADB) เป็นสถาบันการเงินระหว่างประเทศที่มุ่งสนับสนุนการพัฒนาของประเทศแถบเอเชียและแปซิฟิกผ่านการให้ความช่วยเหลือทางการเงินและทางวิชาการ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพทางเศรษฐกิจให้กับภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก นอกจากนี้ ADB ยังเป็นผู้สนับสนุนหลักภายใต้แผนพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (GMS) เพื่อส่งเสริมให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจ สนับสนุนการจ้างงาน และยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่ให้ดีขึ้น

ADB มีการกำหนดลำดับความสำคัญเชิงกลยุทธ์การให้ความช่วยเหลือแก่กัมพูชา ดังนี้

1. การสร้างความเติบโตทางเศรษฐกิจแก่กลุ่มคนยากจน : การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคมขนส่ง และการจัดหาพลังงานไฟฟ้า การพัฒนาด้านการเงิน และ SME การเกษตรและการจัดการทรัพยากรน้ำ

2. การปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่และลดกลุ่มอ่อนแอ : การศึกษาและการฝึกอบรม ชีวิตชนบทและลดกลุ่มอ่อนแอ (คนยากจน สตรี และชนกลุ่มน้อย)

3. การเสริมสร้างธรรมาภิบาลเพื่อการพัฒนา : ปรับปรุงการตรวจสอบ การให้บริการภาครัฐ การกระจายอำนาจ และการมีส่วนร่วม การวางระบบกฎหมายให้มั่นคงการวางกฎและนโยบาย ปฏิรูปอันเป็นจุดสำคัญสู่การเติบโต และสนับสนุนการเสริมสร้างสถาบันเพื่อปรับปรุงบรรษัทภิบาล เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ

4. การลดการคอร์รัปชัน เพิ่มความโปร่งใส : การเสริมสร้างการจัดการด้านการเงิน ภาครัฐ และการกระจายอำนาจ

การให้ความช่วยเหลือของ ADB ต่อกัมพูชาส่วนใหญ่จะเน้นการแก้ไขปัญหาความยากจน การส่งเสริมระดับธรรมาภิบาล และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน โดยเน้นด้านการขนส่ง การสื่อสาร และด้านพลังงานตามลำดับ โดยในช่วงปี 2549-2553 กัมพูชาได้รับความช่วยเหลือจาก ADB รวมประมาณ 500 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ปี	2549	2550	2551	2552	2553
มูลค่า (ล้านเหรียญสหรัฐ)	67.5	69.4	145.7	89.5	124.5

ที่มา : Cambodia Aid Effectiveness Report 2010

หมายเหตุ : มูลค่าการให้ความช่วยเหลือ เป็นยอดการเบิกจ่ายในแต่ละปี

(3) JICA

องค์การความร่วมมือระหว่างประเทศของประเทศญี่ปุ่น หรือ Japan International Cooperation Agency (JICA) เป็นองค์การระหว่างประเทศของประเทศญี่ปุ่นทำหน้าที่ในการให้ความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาแก่ประเทศต่างๆ เพื่อลดความยากจน เกิดการเติบโตอย่างเท่าเทียมกัน ปรับปรุงธรรมาภิบาล และความมั่นคงของมนุษย์ โดยให้ความสำคัญกับกลุ่มประเทศลุ่มแม่น้ำโขง หรือกลุ่มประเทศ CLMV

JICA มีแนวทางความช่วยเหลือต่อภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ดังนี้

1. การพัฒนาภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงโดยรวม : การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สนับสนุนความร่วมมือภาครัฐ-ภาคเอกชน และการสนับสนุนการพัฒนากฎระเบียบข้ามพรมแดนต่างๆ

2. สร้างสังคมซึ่งมีคุณค่าความเป็นมนุษย์ โดยพยายามแก้ไขปัญหาคความยากจน ความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อม และการเปลี่ยนแปลงภูมิภาค โดยใช้มุมมอง “ความมั่นคงของมนุษย์” (Human Security)

3. ขยายความร่วมมือและการแลกเปลี่ยนของคนกลุ่มต่างๆ ส่งเสริมการท่องเที่ยว และ ปกป้องมรดกทางวัฒนธรรม เพื่อให้เกิดความร่วมมือที่เข้มแข็งขึ้นในด้านต่างๆ

การให้ความช่วยเหลือของ JICA ต่อกัมพูชาส่วนใหญ่จะเน้นการให้ความช่วยเหลือ ทางด้านวิชาการ (Technical Assistance) และให้ความสำคัญกับการให้ความช่วยเหลือทางด้านธรรมาภิบาล การปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคม การปรับปรุงเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม การพัฒนาเกษตรและชนบท การพัฒนาด้านสาธารณสุข การสนับสนุนด้านการศึกษา และการพัฒนาภูมิภาคลุ่มน้ำโขง อาทิ การปรับปรุงถนน การก่อสร้างโรงพยาบาล และการเพิ่มประสิทธิภาพด้านการวางแผน เป็นต้น โดยในช่วงปี 2549-2553 กัมพูชาได้รับความช่วยเหลือจาก JICA รวมประมาณ 600 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ปี	2549	2550	2551	2552	2553
มูลค่า (ล้านเหรียญสหรัฐ)	103.7	117.2	126.2	148.4	104.7

ที่มา : Cambodia Aid Effectiveness Report 2010

หมายเหตุ : มูลค่าการให้ความช่วยเหลือ เป็นยอดการเบิกจ่ายในแต่ละปี

(4) จีน

ประเทศจีนเริ่มเข้ามามีบทบาทในการให้ความช่วยเหลือกับต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศกำลังพัฒนา เนื่องจากเป็นส่วนหนึ่งของนโยบายการขยายความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศของจีน โดยมี China Eximbank เป็นหน่วยงานหลักในการให้ความช่วยเหลือแบบให้เปล่าและการให้เงินกู้แบบเงินผ่อนปรนแก่ประเทศกำลังพัฒนาต่างๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมนโยบายการพึ่งพาตนเองในกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาแทนการพึ่งพิงประเทศมหาอำนาจ และการสร้างความสัมพันธ์ระยะยาวและเอื้อต่อการขยายการค้าการลงทุน รวมถึงการมีแหล่งวัตถุดิบและสินค้าโภคภัณฑ์ที่ภาคอุตสาหกรรมของจีนต้องการ

การให้ความช่วยเหลือของจีนต่อกัมพูชาจะอยู่ทั้งในรูปของเงินให้เปล่าและเงินกู้ ทั้งนี้ การให้ความช่วยเหลือจะเน้นไปที่การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาอุตสาหกรรมพลังงาน การเกษตร และอุตสาหกรรม โดยเน้นโครงการที่ใช้วัสดุอุปกรณ์และความรู้ความชำนาญของจีน อาทิ การก่อสร้างถนนในกัมพูชา การก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงและทะเลสาบ นอกจากนี้ ยังขยายกิจกรรมการให้ความช่วยเหลือไปยังด้านมนุษยธรรม สังคมและวัฒนธรรมมากขึ้น เช่น การแก้ไขปัญหายาเสพติด การส่งเยาวชนไปดำเนินโครงการด้านการพัฒนา การซ่อมแซมโบราณสถาน เป็นต้น โดยในช่วงปี 2549-2553 กัมพูชาได้รับความช่วยเหลือจากจีนรวมประมาณ 450 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ปี	2549	2550	2551	2552	2553
มูลค่า (ล้านเหรียญสหรัฐ)	53.2	92.4	95.4	114.7	100.2

ที่มา : Cambodia Aid Effectiveness Report 2010

หมายเหตุ : มูลค่าการให้ความช่วยเหลือ เป็นยอดการเบิกจ่ายในแต่ละปี

(5) เวียดนาม

ประเทศเวียดนามเริ่มเข้ามามีบทบาทในการให้ความช่วยเหลือกับต่างประเทศ แต่ยังไม่มีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบหรือมีทิศทางที่ชัดเจนมากนัก โดยการให้ความช่วยเหลือส่วนใหญ่จะเกี่ยวเนื่องกับความสัมพันธ์ทางการเมืองในลักษณะพิเศษที่มีกับประเทศนั้นๆ โดยเฉพาะประเทศในกลุ่มอินโดจีน อาทิ สปป.ลาว และกัมพูชา

ทั้งนี้ การให้ความช่วยเหลือที่เวียดนามมีให้กับกัมพูชาไม่มากเท่าที่ควร และไม่มีตัวเลขยืนยันที่ชัดเจน โดยเวียดนามมีการรักษาความสัมพันธ์ตามประเพณีกับกัมพูชามาโดยตลอด และมีการให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในด้านต่างๆ รวมทั้งให้ความช่วยเหลือทางด้านมนุษยธรรมอย่างสม่ำเสมอในกรณีที่เกิดปัญหาภัยพิบัติหรือขาดแคลน

(6) ไทย

ประเทศไทยเริ่มมีนโยบายให้ความช่วยเหลือกับประเทศกำลังพัฒนาในปี 2535 โดยผ่าน 2 หน่วยงานหลัก คือ สำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ (สพร.) กระทรวงการต่างประเทศ และสำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (องค์การมหาชน) (สพพ.) กระทรวงการคลัง ในรูปของการให้ความช่วยเหลือทางการเงินและทางวิชาการ โดยเน้นการให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศเพื่อนบ้าน โดยมีเป้าหมายในการสร้างความเชื่อมโยงเศรษฐกิจและสังคมในลักษณะการมีผลประโยชน์ร่วมกัน การสร้างความไว้วางใจและความสมานฉันท์ และการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขในภูมิภาค

ทั้งนี้ สพร. จะเน้นการให้ความช่วยเหลือทางด้านวิชาการแก่ประเทศที่กำลังพัฒนาต่างๆ เป็นหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาภายใต้กรอบความร่วมมือและความตกลงระหว่างประเทศทั้งในระดับทวิภาคี ภูมิภาค และพหุภาคี และพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อยกระดับเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเพื่อนบ้านและประเทศกำลังพัฒนาในภูมิภาคต่างๆ โดยสาขาความร่วมมือเพื่อการพัฒนาที่สำคัญกับ สปป.ลาว คือ สาขาเกษตรและพัฒนาชนบท การศึกษา และสาธารณสุข ซึ่งอยู่ในรูปของเงินให้เปล่า

สพพ. ให้ความช่วยเหลือทั้งทางด้านการเงินและทางวิชาการแก่ประเทศเพื่อนบ้าน โดยมีเป้าหมายร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้านในอนุภูมิภาค เพื่อยกระดับฐานะทางเศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้าน และความเป็นอยู่ของประชาชนให้มีมาตรฐานทัดเทียมกับประเทศในภูมิภาคอาเซียน โดยการพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อให้มีการ

เดินทางติดต่อและขนส่งสินค้าระหว่างกันได้สะดวก รวดเร็ว และปลอดภัย รวมถึงการสนับสนุนและส่งเสริมการขยายตัวทางด้านการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวให้เพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ การร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจดังกล่าวยังเป็นกลไกหนึ่งของรัฐบาลเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน

ในช่วงปี 2550-2554 ประเทศไทยได้ให้ความช่วยเหลือแก่กัมพูชาแล้วรวมประมาณ 1,974.40 ล้านบาท หรือ 65.80 ล้านเหรียญสหรัฐ ทั้งนี้ ส่วนใหญ่จะเน้นการให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และการให้ความช่วยเหลือทางวิชาการทางด้านการเกษตร การสาธารณสุข และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

ปี	2550	2551	2552	2553	2554
มูลค่า (ล้านเหรียญสหรัฐ)	24.97	19.68	17.21	3.12	0.82
(ล้านบาท)	749.03	590.50	516.42	93.73	24.72

หมายเหตุ : 1. มูลค่าการให้ความช่วยเหลือ เป็นยอดการเบิกจ่ายในแต่ละปี

2. การคำนวณอัตราแลกเปลี่ยน 30 บาท เท่ากับ 1 เหรียญสหรัฐ

ที่มา : ปรับปรุงจาก Thailand Office Development Assistance 2007-2011 ของสำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ (สพร.)

3. ยุทธศาสตร์ความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านของไทย

ประเทศไทยได้กำหนดยุทธศาสตร์ความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยให้ความสำคัญกับการสร้างความเชื่อมโยงเศรษฐกิจและสังคมและสร้างผลประโยชน์ร่วมกัน สร้างความไว้วางใจและความสมานฉันท์ เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขในภูมิภาค รวมทั้งได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่กล่าว ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

3.1 ยุทธศาสตร์ความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน : จุดเน้นของยุทธศาสตร์ คือ การพัฒนาความร่วมมือระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้านในระดับอนุภูมิภาคในระยะต่อไปควรเพิ่มจุดมุ่งหมายในการสร้างความเชื่อมโยงกับภาคการพัฒนาในโครงการด้านโครงสร้างพื้นฐาน การมุ่งเน้นการสร้างเชื่อมโยงทางด้านสังคมและวัฒนธรรม การให้ความช่วยเหลือทางด้านวิชาการและเทคโนโลยี การเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา และมุ่งเน้นความร่วมมือในการส่งเสริมและดึงดูดการค้าและการลงทุนในอนุภูมิภาค เพื่อนำไปสู่การสร้าง ความไว้วางใจระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้านอย่างแท้จริง

3.2 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ในยุทธศาสตร์การพัฒนาด้าน 5 ยุทธศาสตร์การสร้างเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจและความมั่นคงในภูมิภาค ระบุ ดังนี้

“ยุทธศาสตร์การสร้างเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจและความมั่นคงในภูมิภาค ที่เป็นการสร้างความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน การขยายความร่วมมือภายใต้กรอบความร่วมมือต่างๆ การปรับปรุงและเสริมสร้างความเข้มแข็งของภาคการพัฒนาดังแต่ระดับชุมชนท้องถิ่น สนับสนุนการเปิดการค้าเสรี และวางแนวทางป้องกันผลเสียที่จะเกิดขึ้น พัฒนาฐานลงทุน สร้างความเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจในภูมิภาคด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การเคลื่อนย้ายแรงงาน และการส่งเสริมแรงงานไทยในต่างประเทศ เสริมสร้างความร่วมมือที่ดีระหว่างประเทศ เพื่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างมีจริยธรรม ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ป้องกันภัยจากการก่อการร้ายและอาชญากรรม ยาเสพติด ภัยพิบัติ และเชื้อโรค รวมทั้งบูรณาการทุกภาคส่วน เพื่อพัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์การรักษาผลประโยชน์ของชาติทั้งทางบกและทางทะเล”

ทั้งนี้ ยุทธศาสตร์ความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจของ สปป. กับประเทศเพื่อนบ้าน สอดคล้อง กับยุทธศาสตร์ชาติและยุทธศาสตร์ระดับทวิภาคีที่กล่าวข้างต้น โดยมีรายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบ 2

4. ยุทธศาสตร์ความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจของ สปป. กับกัมพูชา

4.1 แนวทางการพัฒนาและความต้องการของกัมพูชา

การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมให้บรรลุตามเป้าหมายของแผนพัฒนายุทธศาสตร์แห่งชาติของกัมพูชาที่กำหนดไว้ กัมพูชาจำเป็นต้องมีการพัฒนาในด้านต่างๆ เพิ่มเติม ให้เอื้ออำนวยกับการพัฒนาโครงสร้างเศรษฐกิจ รวมทั้งสอดคล้องและรองรับความต้องการของประชาชนและการขยายตัวทางด้านการลงทุนและการค้า ดังนี้

(1) การคมนาคมขนส่ง : กัมพูชามีแผนพัฒนาระบบโครงข่ายคมนาคมทั่วประเทศ เพื่อประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจในการติดต่อค้าขาย ขนส่งสินค้า และเดินทางสัญจรของประชาชน รวมถึงการพัฒนาระบบคมนาคมเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน

(2) การจัดการน้ำ : ภาคเกษตรเป็นภาคการผลิตที่สำคัญของกัมพูชา และถือเป็นที่มาของรายได้หลักของประชาชน หากมีการพัฒนาการจัดการน้ำเป็นระบบมากยิ่งขึ้นจะส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตในภาคเกษตรมากขึ้น

(3) การจัดการพลังงาน : กัมพูชามีความต้องการใช้พลังงานไฟฟ้าเพิ่มมากขึ้นจากการขยายตัวของประเทศ แม้ปัจจุบันจะมีการสร้างเขื่อนเพื่อผลิตไฟฟ้าเพิ่มขึ้นตามแผนแม่บทพัฒนาพลังงานไฟฟ้า แต่ยังคงไม่เพียงพอต่อความต้องการ ทำให้ปัจจุบันยังต้องมีการนำเข้ากระแสไฟฟ้าจากประเทศเพื่อนบ้าน และใช้ดีเซล ซึ่งยังคงมีราคาค่อนข้างสูง

(4) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ : การศึกษาเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งกัมพูชายังมีความต้องการพัฒนาอีกมาก โดยเฉพาะบุคลากรทางด้านวิชาชีพต่างๆ เพื่อรองรับการจ้างงานในภาคอุตสาหกรรมและบริการที่ขยายตัวมากขึ้น

4.2 ผลการประเมินโครงการของ สพพ. ที่ให้ความช่วยเหลือกับกัมพูชา

การให้ความช่วยเหลือแก่กัมพูชาที่ผ่านมาของ สพพ. รวม 2 โครงการ เป็นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางด้านการคมนาคมขนส่งทางถนน ประกอบด้วย โครงการปรับปรุงและลาดยางผิวจราจรเส้นทางสายตราด-เกาะกง-สะเรียมเปิด (ถนนหมายเลข 48) ซึ่งสามารถเชื่อมต่อกับถนนหมายเลข 4 ขึ้นเหนือไปยังกรุงพนมเปญ และลงใต้ไปยังสีหนุวิลล์ของกัมพูชาได้ และโครงการปรับปรุงถนนหมายเลข 67 (อันลองเวง-เสียมราฐ) ซึ่งเชื่อมต่อกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทยที่จังหวัดศรีสะเกษเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์สำคัญที่สุดในกัมพูชาซึ่งได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลก (นครวัด นครธม) ซึ่งจากการประเมินผลโครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จของโครงการที่กล่าว สามารถสรุปผลประโยชน์ที่ได้จากการให้ความช่วยเหลือกับกัมพูชา ดังนี้

(1) กัมพูชามีการเจริญเติบโตและมีการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและสังคมมากขึ้น โดยเฉพาะบริเวณพื้นที่โครงการและพื้นที่ใกล้เคียง

(2) ช่วยยกระดับชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนที่อาศัยอยู่ในบริเวณพื้นที่โครงการได้ระดับหนึ่ง เนื่องจากการมีโครงการก่อให้เกิดการลงทุนใหม่ๆ และก่อให้เกิดการสร้างอาชีพใหม่และการจ้างงาน

(3) เกิดการขยายตัวทางด้านการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวระหว่างกันมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะบริเวณการค้าชายแดน ทั้งการค้าชายแดนบริเวณด่านคลองใหญ่ จังหวัดตราด (โครงการถนนหมายเลข 48) และด่านช่องสะงำ จังหวัดศรีสะเกษ (โครงการถนนหมายเลข 67)

(4) ประชาชนระหว่าง 2 ประเทศ มีการเดินทางไปมาหาสู่ระหว่างกันได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ปลอดภัย และไร้พรมแดนมากยิ่งขึ้น โดยสามารถลดระยะเวลาการเดินทางได้ ทั้งนี้ โครงการถนนหมายเลข 48 สามารถลดระยะเวลาการเดินทางจากเกาะกง-สะเรียมเปิดจาก 5 ชั่วโมง เหลือ 2 ชั่วโมง 30 นาที และโครงการถนนหมายเลข 67 สามารถลดระยะเวลาการเดินทางจากชายแดนไทย-กัมพูชาที่ช่องสะงำ-ช่องจอม ถึงเมืองเสียมราฐจาก 4-5 ชั่วโมง เหลือ 1 ชั่วโมง 45 นาที

(5) ประชาชนมีโอกาสดำเนินการเข้าถึงการจ้างงาน การศึกษา และการรับบริการทางด้านสาธารณสุขได้สะดวก รวดเร็ว

(6) สิ่งแวดล้อมบริเวณพื้นที่โครงการดีขึ้นจากการมีถนนลาดยาง โดยสามารถลดฝุ่นละอองบนถนนได้

(7) เกิดความไว้วางใจและความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศไทยและกัมพูชาในทุกระดับ

(8) ภาคเอกชนไทย ทั้งผู้ประกอบการไทย ผู้รับเหมาไทย และที่ปรึกษาไทยมีความมั่นใจ และประกอบกิจการในกัมพูชามากขึ้น

4.3 ยุทธศาสตร์ความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจของ สปป. กัมพูชา ระหว่างปี 2556-2560

(1) ประเด็นยุทธศาสตร์

“ให้ความช่วยเหลือทางการเงินและทางวิชาการแก่กัมพูชา เพื่อสนับสนุนการขยายความร่วมมือทางด้านการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทย และกัมพูชา โดยให้ความสำคัญกับการดำเนินงานภายใต้กรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่สำคัญของอนุภูมิภาค อาทิ GMS ACMECS ASEAN และทวิภาคี โดยเฉพาะ โครงการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ทั้งการเชื่อมโยงทางด้านคมนาคมขนส่งและการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคของกัมพูชา เพื่อเป็นการสร้างความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจและสังคม และการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกัน”

(2) เป้าประสงค์

- เพื่อร่วมมือและสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของกัมพูชา
- เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศไทยและกัมพูชา
- เพื่อสนับสนุนการขยายตัวทางด้านการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยและกัมพูชา

(3) ผลลัพธ์ที่คาดหวัง

- กัมพูชามีการเจริญเติบโตและมีการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและสังคมมากขึ้น
 - เกิดความไว้วางใจและความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศไทยและกัมพูชา
- ในทุกระดับ
- เกิดการขยายตัวทางด้านการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวระหว่างกันมากยิ่งขึ้น
 - > มูลค่าการค้าชายแดนบริเวณด่านที่มีโครงการของ สปป. มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 5 ต่อปี
 - > ปริมาณการเข้า-ออกของบุคคลและยานพาหนะบริเวณด่านที่มีโครงการของ สปป. มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 5 ต่อปี
 - สนับสนุนภาคเอกชนไทย ทั้งผู้ประกอบการไทย ผู้รับเหมาไทย และที่ปรึกษาไทย เข้าไปประกอบกิจการในกัมพูชา

(4) กลยุทธ์/มาตรการสำคัญ

- การให้ความช่วยเหลือทางวิชาการ
 - > การเตรียมความพร้อมของโครงการ : การให้เงินให้เปล่า เพื่อจ้างที่ปรึกษาไทย ดำเนินการศึกษาความเหมาะสมของโครงการ การสำรวจและออกแบบเบื้องต้น การสำรวจและออกแบบรายละเอียดเพื่อการก่อสร้าง และการจัดทำเอกสารประกวดราคา

> การถ่ายทอดความรู้ให้กับเจ้าหน้าที่กัมพูชา : การให้เงินให้เปล่า โดยจัดหาบุคลากรซึ่งมีความชำนาญในสาขาต่างๆ ดำเนินการถ่ายทอดวิชาความรู้ ประสบการณ์ และเทคโนโลยีแก่เจ้าหน้าที่กัมพูชา

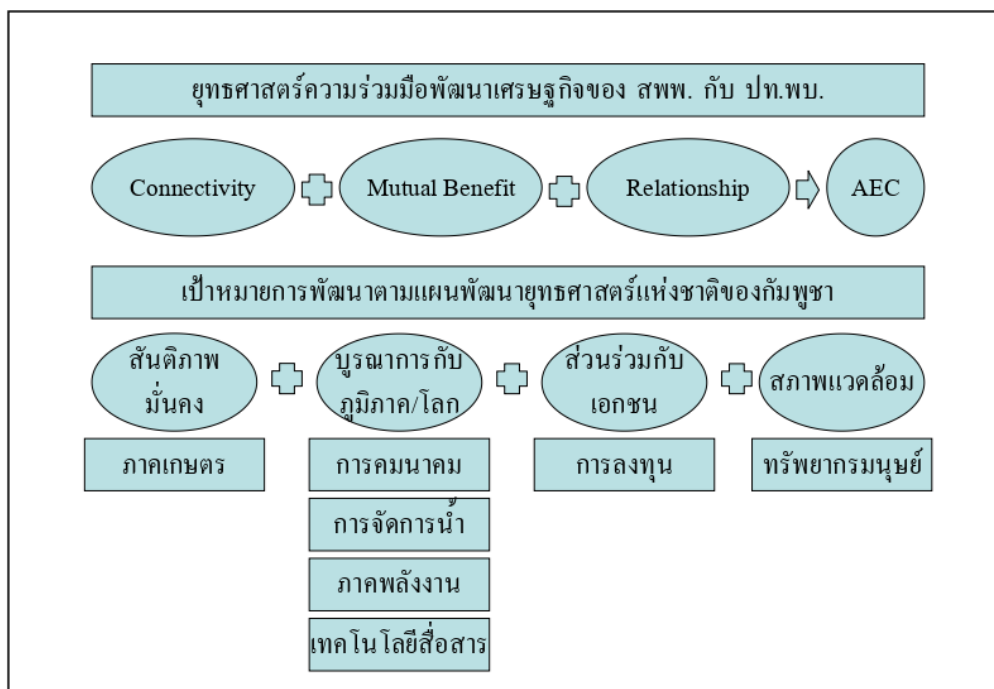
- การให้ความช่วยเหลือทางการเงิน : การให้เงินกู้เงื่อนไขผ่อนปรนทั้งจำนวน (Concessional Loan) หรือการให้เงินกู้เงื่อนไขผ่อนปรนและเงินให้เปล่า (Mixed Credit) เพื่อดำเนินโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ

(5) สาขาความร่วมมือกับกัมพูชา ระหว่างปี 2556-2560

การให้ความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานยังคงมีความจำเป็นต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของกัมพูชา ดังนั้น สปป. จึงยังคงจะให้ความสำคัญกับการให้ความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของกัมพูชาต่อไป โดยเฉพาะการเชื่อมโยงประเทศไทยกับประเทศกัมพูชาเข้ากับอนุภูมิภาค (Connectivity) เพื่อรองรับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะการค้าการลงทุน และการท่องเที่ยวระหว่างกันซึ่งมีแนวโน้มขยายตัวอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ สปป. ยังต้องการเข้าไปมีบทบาทในการสนับสนุนการพัฒนาทางด้านสังคมของกัมพูชาควบคู่ไปกับการให้ความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้วย โดยเฉพาะการพัฒนาทางด้านการศึกษาและสาธารณสุขตามพื้นที่โครงการที่ สปป. ให้ความช่วยเหลือแก่กัมพูชา

ทั้งนี้ ความสอดคล้องระหว่างยุทธศาสตร์ความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจของ สปป. กับประเทศเพื่อนบ้านกับเป้าหมายการพัฒนาตามแผนพัฒนายุทธศาสตร์แห่งชาติของกัมพูชา สามารถแสดงได้ดังแผนภาพ

แผนภาพแสดงความสอดคล้องระหว่างยุทธศาสตร์ความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจของ สปป. กับประเทศเพื่อนบ้านกับเป้าหมายการพัฒนาตามแผนพัฒนายุทธศาสตร์แห่งชาติของกัมพูชา

โดยที่สาขาความร่วมมือและเป้าหมายการให้ความช่วยเหลือภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจของ สปป. กับกัมพูชา ระหว่างปี 2556-2560 สามารถสรุปได้ดังนี้

1. สาขาคมนาคมขนส่ง : ปรับปรุงเส้นทางคมนาคมทางบกเพื่ออำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าและผู้โดยสาร โดยเน้นการเชื่อมโยงเส้นทางคมนาคมระหว่างประเทศไทยกับกัมพูชาสามารถไปเชื่อมต่อกับประเทศเวียดนามได้ รวมทั้งการปรับปรุงและก่อสร้างถนนภายในกัมพูชา การก่อสร้างสะพานรถไฟเชื่อมโยงระหว่างประเทศไทยกับกัมพูชา และเวียดนาม รวมถึงการพัฒนาการขนส่งทางน้ำ

2. สาขาการอำนวยความสะดวกด้านการค้าและการลงทุน : ปรับปรุงและก่อสร้างอาคารด่านผ่านแดน รวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เพื่ออำนวยความสะดวกทางด้านการค้าและการลงทุนระหว่างกัน

3. สาขาเกษตรกรรม : ก่อสร้างระบบชลประทานและปรับปรุงเส้นทางย่อยให้สามารถเชื่อมต่อกับเส้นทางหลัก เพื่อให้เกษตรกรสามารถผลิตและขนส่งสินค้าเกษตรไปจำหน่ายได้ รวมทั้งเป็นการส่งเสริมการลงทุนทางการเกษตร ในเชิงพาณิชย์ และสร้างฐานการผลิตทางการเกษตรให้กับประเทศไทย

4. สาขาการศึกษา : ยกกระดับการศึกษาด้านอาชีวะ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างแรงงานที่มีฝีมือให้แก่กัมพูชา เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจในอนาคตต่อไป

5. สาขาสาธารณสุข : พัฒนาศูนย์บริการด้านสาธารณสุขของกัมพูชา โดยส่งบุคลากรไปช่วยฝึกอบรมในเรื่องการตรวจวินิจฉัย การรักษา การเฝ้าระวัง โรคมาลาเรียและไข้เลือดพลัน พร้อมทั้งพัฒนาระบบการส่งต่อผู้ป่วย สนับสนุนรถพยาบาลฉุกเฉินรับผู้ป่วย และพัฒนาให้สามารถส่งต่อผู้ป่วยรักษาข้ามแดนได้ง่ายขึ้น

(6) กรอบโครงการให้ความช่วยเหลือแก่กัมพูชา ระหว่างปี 2556-2560

จากการรวบรวมโครงการให้ความช่วยเหลือทางการเงินและทางวิชาการตามความต้องการของกัมพูชาที่ได้จากการหารือกับผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ระดับสูงของกัมพูชา โดยโครงการที่กล่าวเป็นไปตามความต้องการในลำดับต้นของกัมพูชา มีความสอดคล้องและบรรจุอยู่ในแผนพัฒนายุทธศาสตร์แห่งชาติของกัมพูชา มีความสอดคล้องกับนโยบายของประเทศไทย และมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของ สปป. ในการพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน รวมถึงสอดคล้องกับกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคต่างๆ อาทิ GMS ACMECS ASEAN และทวิภาคี นอกจากนี้โครงการที่กล่าวยังสนับสนุนการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนและก่อให้เกิดการเชื่อมโยงระหว่างประเทศไทยกับกัมพูชาเข้ากับอนุภูมิภาคสามารถกำหนดกรอบโครงการให้ความช่วยเหลือภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจของ สปป. กับกัมพูชา ระหว่างปี 2556-2560 โดยสามารถแสดงได้ดังตารางที่ 1-2

ตารางที่ 1 แสดงกรอบโครงการให้ความช่วยเหลือภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ของ สพพ. ในการพัฒนาเศรษฐกิจกับกัมพูชา ระหว่างปี 2556-2560
แยกตามประเภทการให้ความช่วยเหลือ

ประเภท	โครงการ	วงเงิน (ล้านบาท)	วงเงิน (ล้านบาท)				
			ปี 56	ปี 57	ปี 58	ปี 59	ปี 60
1. การให้ความช่วยเหลือทางวิชาการ	(1) โครงการสำรวจออกแบบรายละเอียดโครงการพัฒนาถนน เชื่อมโยงชายแดนไทย-กัมพูชาตามแนวเส้นทางหมายเลข 56 รวม 6 เส้นทาง ของกัมพูชา	20.00					
	(2) โครงการศึกษาความเป็นไปได้และออกแบบรายละเอียด โครงการก่อสร้างด่านที่จุดผ่านแดนบ้านสดริงบพและสิ่งอำนวยความสะดวก ความสะดวกต่างๆ	20.00					
	(3) โครงการศึกษาความเป็นไปได้และออกแบบรายละเอียด โครงการก่อสร้างสะพานรถไฟที่จุดชายแดนระหว่างปอยเปตกับ อรัญประเทศ	20.00					
	(4) โครงการศึกษาความเป็นไปได้และออกแบบรายละเอียด โครงการปรับปรุงอาคารและระบบการเรียนการสอนทางด้าน อาชีวศึกษา	20.00					
	(5) โครงการศึกษาความเป็นไปได้และออกแบบรายละเอียด โครงการพัฒนาระบบชลประทานในกัมพูชา	20.00					
	(6) โครงการพระราชทานในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยาม บรมราชกุมารี ทางด้านสาธารณสุข เพื่อแก้ไขปัญหาโรคมาเลเรีย และไข้เลือดพลัน (ระยะที่ 2)	5.00					
รวมการให้ความช่วยเหลือทางวิชาการ		105.00					

ประเภท	โครงการ	วงเงิน (ล้านบาท)	วงเงิน (ล้านบาท)				
			ปี 56	ปี 57	ปี 58	ปี 59	ปี 60
2. การให้ความช่วยเหลือทางการเงิน	(1) โครงการพัฒนาถนนเชื่อมโยงชายแดนไทย-กัมพูชาตาม แนวเส้นทางหมายเลข 56 รวม 6 เส้นทาง ของกัมพูชา	n.a.					
	(2) โครงการก่อสร้างด่านที่จุดผ่านแดนบ้านสตริงบทและ สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ	n.a.					
	(3) โครงการก่อสร้างสะพานรถไฟที่จุดชายแดนระหว่างปอยเปต กับอรัญประเทศ	n.a.					
	(4) โครงการปรับปรุงอาคารและระบบการเรียนการสอนทางด้าน อาชีวศึกษา	n.a.					
	(5) โครงการพัฒนาระบบชลประทานในกัมพูชา	n.a.					
รวมการให้ความช่วยเหลือทางการเงิน		n.a.					
รวมการให้ความช่วยเหลือแก่กัมพูชา		105.00					

ตารางที่ 2 แสดงกรอบโครงการให้ความช่วยเหลือภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ของ สพพ. ในการพัฒนาเศรษฐกิจกับกัมพูชาระหว่างปี 2556-2560 แยกเป็นรายปี

หน่วย : ล้านบาท

ปี	TA/FA	โครงการ	วงเงิน	วัตถุประสงค์	สถานะโครงการ
2556	TA	โครงการสำรวจออกแบบรายละเอียดโครงการพัฒนาลนเชื่อมโยงชายแดนไทย-กัมพูชาตามแนวเส้นทางหมายเลข 56 รวม 6 เส้นทาง ของกัมพูชา	20.00	ศึกษา สำรวจ และออกแบบรายละเอียดเพื่อปรับปรุงและก่อสร้างถนนเชื่อมโยงชายแดนไทย-กัมพูชาตามแนวเส้นทางหมายเลข 56 เข้ากับแนวเส้นทางหมายเลข 58 ซึ่งเลียบชายแดนไทย-กัมพูชา ซึ่งสามารถเชื่อมต่อกมายังจุดผ่านแดนของไทยได้ใน 3 จังหวัดทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ จังหวัดสระแก้ว บุรีรัมย์ และสุรินทร์	- สำรวจเส้นทางเบื้องต้นร่วมกับเจ้าหน้าที่กระทรวงโยธาธิการและขนส่ง กัมพูชา ระหว่างวันที่ 8-10 ก.พ. 55 - รอหนังสือขอรับความช่วยเหลืออย่างเป็นทางการจากกัมพูชา
		โครงการพระราชทานในสมเด็จพระเทพรัตน-ราชสุดาสยามบรมราชกุมารี ทางด้านสาธารณสุขเพื่อแก้ไขปัญหาโรคมาเลเรียและ ไข้เลือดพลัน (ระยะที่ 2)	1.00	ส่งบุคลากรไปช่วยฝึกอบรมบุคลากรของกัมพูชาในการควบคุมและป้องกัน โรคมาเลเรียและ ไข้เลือดพลัน	อยู่ระหว่างประสานกับกรมราชองครักษ์ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี
2557	TA	โครงการศึกษาความเป็นไปได้และออกแบบรายละเอียดโครงการก่อสร้างด่านที่จุดผ่านแดนบ้านสตรึงบพและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ	20.00	ศึกษาความเป็นไปได้และออกแบบรายละเอียดเพื่อก่อสร้างอาคารบริเวณด่านที่จุดผ่านแดนบ้านสตรึงบพและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ	- สำรวจพื้นที่โครงการเบื้องต้นร่วมกับเจ้าหน้าที่กระทรวงโยธาธิการและขนส่ง กัมพูชา เมื่อวันที่ 8 ก.พ. 55 - รอหนังสือขอรับความช่วยเหลืออย่างเป็นทางการจากกัมพูชา

หน่วย : ล้านบาท

ปี	TA/FA	โครงการ	วงเงิน	วัตถุประสงค์	สถานะโครงการ
2557	TA	โครงการพระราชทานในสมเด็จพระเทพรัตน- ราชสุดาสยามบรมราชกุมารี ทางด้านสาธารณสุข เพื่อแก้ไขปัญหาโรคมะเร็งและ ไข้เจ็บพลัน (ระยะที่ 2)	1.00	ส่งบุคลากรไปช่วยฝึกอบรมบุคลากรของกัมพูชาในการ ควบคุมและป้องกันโรคมะเร็งและ ไข้เจ็บพลัน	อยู่ระหว่างประสานกับกรมราชองครักษ์ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยาม บรมราชกุมารี
	FA	โครงการพัฒนาถนนเชื่อม โยงชายแดนไทย-กัมพูชา ตามแนวเส้นทางหมายเลข 56 รวม 6 เส้นทาง ของ กัมพูชา	n.a.	ปรับปรุงและก่อสร้างถนนเชื่อม โยงชายแดนไทย-กัมพูชา ตามแนวเส้นทางหมายเลข 56 ที่มีศักยภาพ (ตามผล การศึกษาฯ)	- รอหนังสือขอรับความช่วยเหลืออย่าง เป็นทางการจากกัมพูชา - รอผลการศึกษาความเป็นไปได้และ ออกแบบรายละเอียด
2558	TA	โครงการศึกษาความเป็นไปได้และออกแบบ รายละเอียดโครงการก่อสร้างสะพานรถไฟที่จุด ชายแดนระหว่างปอยเปตกับอรัญประเทศ	20.00	ศึกษาความเป็นไปได้และออกแบบรายละเอียดการก่อสร้าง สะพานรถไฟที่เมืองปอยเปต จ.บันเตียเมียนเจย ซึ่งเป็น จุดเชื่อมชายแดนระหว่างปอยเปตกับอรัญประเทศ เพื่อ อำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าและผู้โดยสาร ระหว่างประเทศไทยกับประเทศกัมพูชา	- สำรวจพื้นที่โครงการเบื้องต้นร่วมกับ เจ้าหน้าที่กระทรวงโยธาธิการและ ขนส่ง กัมพูชา เมื่อวันที่ 8 ก.พ. 55 - รอหนังสือขอรับความช่วยเหลืออย่าง เป็นทางการจากกัมพูชา
		โครงการพระราชทานในสมเด็จพระเทพรัตน- ราชสุดาสยามบรมราชกุมารี ทางด้านสาธารณสุข เพื่อแก้ไขปัญหาโรคมะเร็งและ ไข้เจ็บพลัน (ระยะที่ 2)	1.00	ส่งบุคลากรไปช่วยฝึกอบรมบุคลากรของกัมพูชาในการ ควบคุมและป้องกันโรคมะเร็งและ ไข้เจ็บพลัน	อยู่ระหว่างประสานกับกรมราชองครักษ์ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยาม บรมราชกุมารี

หน่วย : ล้านบาท

ปี	TA/FA	โครงการ	วงเงิน	วัตถุประสงค์	สถานะโครงการ
2558	FA	โครงการก่อสร้างด่านที่จุดผ่านแดนบ้านสดริ่งบพและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ	n.a.	ก่อสร้างอาคารบริเวณด่านที่จุดผ่านแดนบ้านสดริ่งบพและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ซึ่งอยู่ห่างจากถนนหมายเลข 5 ของกัมพูชาประมาณ 5 กิโลเมตร โดยตั้งอยู่ตรงข้ามกับบ้านหนองเอียน อ.อรัญประเทศ จ.สระแก้ว	- รอหนังสือขอรับความช่วยเหลืออย่างเป็นทางการจากกัมพูชา - รอผลการศึกษาความเป็นไปได้และออกแบบรายละเอียด
2559	TA	โครงการศึกษาความเป็นไปได้และออกแบบรายละเอียด โครงการปรับปรุงอาคารและระบบการเรียนการสอนทางด้านอาชีวศึกษา	20.00	ศึกษาความเป็นไปได้และออกแบบรายละเอียดการปรับปรุงอาคารและระบบการเรียนการสอนทางด้านอาชีวศึกษาในกัมพูชา	รอหนังสือขอรับความช่วยเหลืออย่างเป็นทางการจากกัมพูชา
		โครงการพระราชทานในสมเด็จพระเทพรัตน-ราชสุดาสยามบรมราชกุมารี ทางด้านสาธารณสุขเพื่อแก้ไขปัญหาโรคมะเร็งและ ไข้ฉี่ปลา	1.00	ส่งบุคลากรไปช่วยฝึกอบรมบุคลากรของกัมพูชาในการควบคุมและป้องกันโรคมะเร็งและ ไข้ฉี่ปลา	อยู่ระหว่างประสานกับกรมราชองครักษ์ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี
	FA	โครงการก่อสร้างสะพานรถไฟที่จุดชายแดนระหว่างปอยเปตกับอรัญประเทศ	n.a.	ก่อสร้างสะพานรถไฟที่จุดชายแดนระหว่างปอยเปตกับอรัญประเทศ เพื่ออำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าและผู้โดยสารระหว่างประเทศไทยกับประเทศกัมพูชา	- รอหนังสือขอรับความช่วยเหลืออย่างเป็นทางการจากกัมพูชา - รอผลการศึกษาความเป็นไปได้และออกแบบรายละเอียด
2560	TA	โครงการศึกษาความเป็นไปได้และออกแบบรายละเอียด โครงการพัฒนาระบบชลประทานในกัมพูชา	20.00	ศึกษาความเป็นไปได้และออกแบบรายละเอียดเพื่อก่อสร้างระบบชลประทานในกัมพูชา สำหรับการเกษตรกรรม	รอหนังสือขอรับความช่วยเหลืออย่างเป็นทางการจากกัมพูชา

หน่วย : ล้านบาท

ปี	TA/FA	โครงการ	วงเงิน	วัตถุประสงค์	สถานะโครงการ
2560	TA	โครงการพระราชทานในสมเด็จพระเทพรัตน- ราชสุดาสยามบรมราชกุมารี ทางด้านสาธารณสุข เพื่อแก้ไขปัญหาโรคมะเร็งและ ไข้เลือดพลัน (ระยะที่ 2)	1.00	ส่งบุคลากรไปช่วยฝึกอบรมบุคลากรของกัมพูชาในการ ควบคุมและป้องกันโรคมะเร็งและ ไข้เลือดพลัน	อยู่ระหว่างประสานกับกรมราชองครักษ์ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยาม บรมราชกุมารี

4.4 การติดตามประเมินผลการดำเนินงาน

สพพ. จะมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ฯ โดยมีการกำหนดติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ที่กล่าว พร้อมทั้งพิจารณาปรับปรุงกรอบโครงการให้ความช่วยเหลือภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจของ สพพ. กับกัมพูชาระหว่างปี 2556-2560 ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกัมพูชา อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อให้มั่นใจได้ว่าการดำเนินงานที่กล่าวเป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้ และทราบถึงปัญหาอุปสรรคต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นเพื่อเร่งแก้ไขได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว และทันทั่วทั้งที่ รวมทั้งจัดทำกรอบการดำเนินงานที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในแต่ละปี

สารบัญเอกสารแนบ

เอกสารแนบ 1	ตารางแสดงสถิติทางเศรษฐกิจที่สำคัญของกัมพูชาระหว่างปี พ.ศ. 2549–2553
เอกสารแนบ 2	การให้ความช่วยเหลือของ สปป. ต่อกัมพูชา
เอกสารแนบ 3	ยุทธศาสตร์ความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจของ สปป. กับประเทศเพื่อนบ้าน

ตารางแสดงสถิติทางเศรษฐกิจที่สำคัญของกัมพูชาระหว่างปี พ.ศ. 2549–2553

ลำดับ ที่	รายการ	2549	2550	2551	2552	2553
1	ประชากร (ล้านคน)	13.5	13.7	13.9	14.1	14.3
2	อัตราการเพิ่มของประชากร (ร้อยละ)	1.3	1.3	1.3	1.6	1.5
3	ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) (ล้านเหรียญสหรัฐ)	23,039	26,262	28,632	28,207	30,881
4	ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศต่อหัวประชากร (เหรียญสหรัฐ)	1,706	1,919	2,065	2,003	2,159
5	อัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจ (ร้อยละต่อปี)	10.80	10.20	6.70	0.10	5.90
6	อัตราเงินเฟ้อ (ร้อยละต่อปี)	6.10	7.70	25.00	-0.70	4.00
7	ดุลการค้า (ล้านเหรียญสหรัฐ)	-1,078.00	-1,343.00	-1,800.00	-1,634.00	-1,689.00
8	ดุลบัญชีเดินสะพัด (ล้านเหรียญสหรัฐ)	-577.00	-692.00	-1,381.00	-1,203.00	-1,229.00
9	การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (ล้านเหรียญสหรัฐ)	483	867	815	530	-
10	หนี้ต่างประเทศ (ล้านเหรียญสหรัฐ)	3,515	3,527	3,761	4,215	4,364
11	อัตราความสามารถในการชำระหนี้ (ร้อยละของการส่งออกของสินค้าและบริการ)	19.80	24.00	17.90	13.50	18.40
12	เงินสำรองระหว่างประเทศ (ล้านเหรียญสหรัฐ)	1,411	2,143	2,641	3,288	3,802

ที่มา : ลำดับที่ 1-5,9-12 ข้อมูลจาก Key Indicators for Asia and the Pacific 2011, ADB

ลำดับที่ 6-8 ข้อมูลจาก Asian Development Outlook 2011: South-South Economic Links

การให้ความช่วยเหลือของ สพพ. ต่อกัมพูชา

ที่ผ่านมา สพพ. กับกัมพูชามีความร่วมมือเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมระหว่างกัน ผ่านโครงการให้ความช่วยเหลือทางการเงินและทางวิชาการ โดยการให้ความช่วยเหลือทางการเงินเป็นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อเชื่อมโยงคมนาคมขนส่งระหว่างประเทศไทยกับประเทศกัมพูชา ส่วนการให้ความช่วยเหลือทางวิชาการเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยมีการให้เจ้าหน้าที่กัมพูชาเข้ารับการถ่ายทอดความรู้และดูงานในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับโครงการให้ความช่วยเหลือทางการเงินของ สพพ. ในประเทศไทย ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

(1) โครงการให้ความช่วยเหลือทางการเงิน จำนวน 2 โครงการ วงเงิน 2,167.80 ล้านบาท ซึ่งเป็นโครงการที่ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว ประกอบด้วย

- (1.1) โครงการปรับปรุงและลาดยางผิวจราจรเส้นทางสายตราด-เกาะกง-สะเรอัมเป็ล
- (1.2) โครงการปรับปรุงถนนหมายเลข 67 (อันลองเวง-เสียมราฐ)

(2) โครงการให้ความช่วยเหลือทางวิชาการ โดยจัดการถ่ายทอดความรู้แก่ประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งมีเจ้าหน้าที่ประเทศกัมพูชาเข้าร่วม รวม 7 หลักสูตร

1. หลักสูตร “The Training Programme to Strengthen the Capacity of Neighbouring Countries in Project Operation and Management”
2. หลักสูตร "Sub-Regional Seminar on Development Assistant from NEDA"
3. หลักสูตร “Road Safety Engineering Workshop”
4. หลักสูตร "NEDA's Seminar on Debt Management and Fiscal Issues"
5. การประชุมวิชาการนานาชาติด้านทางหลวงชนบท ครั้งที่ 2 ประจำปี 2011 (International Symposium on Rural Road 2011) และประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับความปลอดภัยบนท้องถนนของสหพันธ์งานทางนานาชาติ (IRF Workshop on Roadside Safety & Work Zone Safety Application)
6. หลักสูตร “Optimizing Water Supply System Training for South-East Asia Trainees”
7. หลักสูตร “Debt Management and Fiscal Issues”

ยุทธศาสตร์ความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจของ สปป. กับประเทศเพื่อนบ้าน

1. สาขาความร่วมมือของไทยที่มีศักยภาพ

การให้ความช่วยเหลือทางการเงินและทางวิชาการแก่ประเทศเพื่อนบ้าน ควรให้ความสำคัญกับสาขาความร่วมมือที่ประเทศไทยมีศักยภาพและขีดความสามารถสูง อาทิ

- (1) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน
- (2) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
- (3) การพัฒนาการศึกษา
- (4) การพัฒนาสาธารณสุข
- (5) การพัฒนาเกษตรและชนบท
- (6) การพัฒนาพื้นที่และเมือง

อย่างไรก็ดี เพื่อให้การให้ความช่วยเหลือของไทยแก่ สปป.ลาว เกิดประโยชน์สูงสุด การให้ความช่วยเหลือที่กล่าวจะต้องสอดคล้องกับความต้องการของ สปป.ลาว และความพร้อมของฝ่ายไทยด้วย รวมทั้งสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลไทยและอยู่ภายใต้ยุทธศาสตร์การให้ความช่วยเหลือทางการเงินและทางวิชาการแก่ประเทศเพื่อนบ้านของ สปป. ในการสร้างความเชื่อมโยงในภูมิภาค (Connectivity) การสนับสนุนการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) การมีผลประโยชน์ร่วมกัน (Mutual Benefit) และการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ (Relationship)

2. ยุทธศาสตร์ความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจของ สปป. กับประเทศเพื่อนบ้าน ให้ความสำคัญกับ

3 ด้าน คือ

- (1) การสร้างความเชื่อมโยงในภูมิภาค (Connectivity)
- (2) การมีผลประโยชน์ร่วมกัน (Mutual Benefit)
- (3) การเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ (Relationship)

ทั้งนี้ เพื่อสนับสนุนการรวมกลุ่มเป็นประชาคมเศรษฐกิจ และการอยู่ร่วมกันอย่างผาสุก รวมทั้งมีความมั่นคงในภูมิภาค นอกจากนี้ สปป. ยังคาดหวังว่าการให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศเพื่อนบ้านจะก่อให้เกิดประโยชน์ร่วมกันในด้านต่างๆ ร่วมกัน ดังนี้

- (1) ก่อให้เกิดความเชื่อมโยงและสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจระหว่างประเทศเพิ่มขึ้น ทั้งทางด้านการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว ทั้งประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน
- (2) มีการขยายศักยภาพและโอกาสทางด้านธุรกิจของภาคเอกชนไทยในด้านต่างๆ เพิ่มขึ้น
- (3) มีฐานการผลิตสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้น โดยแหล่งผลิตพืชเศรษฐกิจของบางประเทศเป็นความต้องการของไทย

(4) ส่งเสริมและสนับสนุนอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของไทย โดยเฉพาะบริเวณชายแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ทั้งกัมพูชา สปป.ลาว เมียนมาร์ และเวียดนาม

(5) มีการขยายตัวและพัฒนาเศรษฐกิจบริเวณพื้นที่ชายแดนของไทยและประเทศเพื่อนบ้านเพิ่มขึ้น ทำให้การค้าและการลงทุนบริเวณชายแดนขยายตัว รวมทั้งประชาชนไทยที่อยู่บริเวณชายแดนมีภาวะความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

(6) ช่วยเพิ่มความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของคนไทย เนื่องจากเมื่อประเทศเพื่อนบ้านมีการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ และประชาชนมีความกินดีอยู่ดีแล้ว ก็จะไม่ก่อให้เกิดปัญหาทางด้านอาชญากรรมต่างๆ ต่อประชาชนไทยที่อาศัยอยู่บริเวณชายแดนประเทศเพื่อนบ้าน

(7) ขยายตลาดการค้าสินค้าของไทยในประเทศเพื่อนบ้านเพิ่มมากขึ้น

(8) อุตสาหกรรมของไทยสามารถย้ายฐานการผลิตไปยังประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งมีต้นทุนค่าแรงงานการผลิตที่ต่ำ เป็นแหล่งวัตถุดิบ และปัจจัยการผลิตสำหรับสินค้าด้านอุตสาหกรรม รวมถึงอุปทานจากแหล่งต่างๆ ที่มีความจำเป็นต่อภาคอุตสาหกรรมของไทยต่อไป

(9) ช่วยลดและบรรเทาปัญหาการเคลื่อนย้ายของแรงงานต่างด้าวที่ผิดกฎหมาย และอาชญากรรม

(10) มีความร่วมมือระหว่างประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน โดยเป็นพันธมิตรดำเนินกิจกรรมทางด้านเศรษฐกิจ การค้า และการลงทุนในเวทีโลกร่วมกัน

(11) ประชาชนในประเทศเพื่อนบ้านมีความเข้าใจ และรู้สึกที่ดีต่อประเทศไทยมากขึ้น

3. ประเภทการให้ความช่วยเหลือกับประเทศเพื่อนบ้าน

(1) การให้ความช่วยเหลือทางวิชาการ มีอยู่ 2 ลักษณะ

(1.1) การให้เงินกู้สำหรับความช่วยเหลือทางวิชาการ (Concessional Loan for TA)

(1.2) การให้เงินให้เปล่าสำหรับความช่วยเหลือทางวิชาการ (Grant for TA)

ทั้งนี้ การให้ความช่วยเหลือทางวิชาการสามารถดำเนินการได้ใน 2 รูปแบบ คือ

1. การเตรียมความพร้อมของโครงการ เพื่อจัดเตรียมความพร้อมของโครงการให้ความช่วยเหลือทางการเงิน โดยการจัดหาที่ปรึกษาไทยดำเนินการศึกษาความเหมาะสมของโครงการทางด้านวิศวกรรม เศรษฐศาสตร์ การเงิน สิ่งแวดล้อม การสำรวจออกแบบเบื้องต้น การสำรวจออกแบบรายละเอียดเพื่อการก่อสร้าง การจัดทำเอกสารประกวดราคา และให้การฝึกอบรมอื่นๆ ที่จำเป็นในการดำเนินโครงการ

2. การถ่ายทอดความรู้แก่เจ้าหน้าที่ประเทศเพื่อนบ้าน โดยจัดหาบุคลากรซึ่งมีความชำนาญในสาขาต่างๆ (Expert or Specialist) ดำเนินการถ่ายทอดวิชาความรู้ ประสบการณ์ และเทคโนโลยีแก่เจ้าหน้าที่ของประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อเป็นประโยชน์ในการดำเนินโครงการให้ความช่วยเหลือทางการเงินต่างๆ และการบริหารจัดการด้านเศรษฐกิจ การเงิน และหนี้สาธารณะของประเทศเพื่อนบ้าน

(2) การให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ประเทศเพื่อนบ้าน มีอยู่ 2 ลักษณะ

(2.1) การให้ความช่วยเหลือทางการเงินในรูปเงินกู้ที่มีเงื่อนไขผ่อนปรน (Concessional Loan)

- เป็นการให้เงินกู้แก่ประเทศเพื่อนบ้านในลักษณะที่มีเงื่อนไขทางการเงินผ่อนปรน
- อัตราดอกเบี้ยต่ำ เวลาชำระคืนเงินต้นและเวลาปลอดหนี้มีระยะเวลายาวกว่าปกติ

(2.2) การให้เงินช่วยเหลือแบบผสมระหว่างเงินกู้และเงินให้เปล่า (Mixed Credit)

- เป็นการให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศเพื่อนบ้าน โดยมีสัดส่วนของเงินกู้เงื่อนไขผ่อนปรนและเงินให้เปล่าผสมกัน ดังเช่น รัฐบาลไทยได้เคยให้ความช่วยเหลือแก่ สปป.ลาว ในสัดส่วนของเงินกู้และเงินให้เปล่าในอัตรา 70 : 30